

Nico.de lyra

ad quas tribus prophetas sermo domini dirigat: q[ui] est enim ad decessum tribus tendit prophetia sub his nominibus designantur. I. ephraim: i. maria: iiii. ioseph: ierahel: bethel et berhaen: et interdu iacob: q[ui] autem ad duas loquuntur tribus: sub his nominibus sermo predictus: iuda: hierusalem: beniamin: dominus danid: et interdu iacob.
Aliigies autem israel ad totas duodecim tribus referuntur. a. In loco certe vel certo, vnde mei terrae. b. fuerat p[ro]f[ess]us. iiii. Reg. xxii. c. Patri. i. pro[pt]er. similem Dan. v. Nabuchodonosor p[ro]tinus. i. annus tuus: more scripture: q[ui] sepe annos et paucos pres vocat. s. proximo ponit genealogia. d. Redundatur significat. In hoc videtur d[omi]nus inuicte egisse cum iehu. non enim peccauit in effusione sanguinis naboth. immo meruit vindicando eam. vii. iiiij. Reg. x. Quia studiose egisti quod rectius erat et placebat in oculis meis: et oia que erant in corde meo fecisti contra achab: filii tui usque ad quartam generationem secundum regnum thronorum israel. E[st]ideo. b. p[ro]p[ter] dictu[m] est: q[ui] sent illi puniti sunt: q[ui] naboth interficerunt: sic et isti quod dominus dereliquerunt. vii. iiiij. Reg. x. Porro iehu non custodiuit ut ambularet in legem domini dei israel. e. Domini autem iudee. hic tangit p[ro]missio facta bonis.
f. Misericordia lectio[n]e comprehendens. i. nota misericordia: f[ac]it q[ui] legis. iiiij. Reg. x. De manu regis assyrii liberando te. t. iiiij. Reg. xix. in multis locis. g. Ob h. id est p[ro]pter b. b. Promissa est. i. facta p[ro]missio liberationis. i. Quia ezechias rex et. Alii exponit: Misericordia lectio[n]e comprehendens. s. de qua legitur Osee. i. Domini iuda miserebor: et saluabo eos in domo deo suo. Nec salvatio legis. iiiij. Reg. xix. q[ui] vna nocte peccata sunt in castro assyrii. clxxv. milia. Ob hoc. scilicet Promissa est misericordia. Quia Ezechias rex iuda filius achaus sublati idolis. iiiij. Reg. xviij. k. Pater ei achaus. l. Templum dei purgasse. p[ro]p[ter] electionem sordium: et ex hoc purificatum. vii. subdit: m. Et purificasse. h. Paral. xix. Puritate domini dei patrum nostrorum: et auferre o[mni]m[us] imundiciam de omni sanctuario.

Finis expositio istius prologi.

Incipit postilla Nicolai de lyra sup librum duodecim prophetarum: et primo eiusdem prefatio.

Dec^{on}decim prophetarum ossa pullulant de loco suo. Eccl. xliv. Sicut in libro psalmorum psalmi a diversis auctoribus compositi in uno libro complectuntur: q[ui]d liber psalmorum: ut ibidem fuit plenius declaratum. sic prophetae. xij. prophetarum in hoc libro respondunt q[ui]d liber. xij. prophetarum de q[ui] potest accipi verbum p[ro]positum: duodecim prophetarum et. In quo duo notantur in generali. s. auctori qualitas. cu[m] d[omi]n[u]s: duodecim prophetarum ossa pullantur: libri huius vnitatis. cu[m] d[omi]n[u]s: De loco suo: q[ui]d h[ab]et coartans quasi in uno loco. Circa primum in. xij. prophetarum q[ui]tuor fuisse notantur. s. numerus duoenies. ibi: duodecim. Alius inspiciens: Prophetarum virtus stabilens: ossa et fructus psallentes: pullulant. Circa primum satis p[ro]p[ter] ex nolle q[ui] numerus duodenarius ex denario et binario coponitur. Per denarium vero decem precepta decalogi. et binarium autem dilectione dei et primi designatur. Isti prophetae decem precepta decalogi ex dilectione dei et primi servauerunt: et altos ad hanc obseruantiam efficaciter induxerunt: ut p[ro]p[ter] ex p[ro]cessu huius libri. p[ro]pter q[ui]d sub numero duodenario quenamque colliguntur: et ideo in duodecim patriarchis figurantur: q[ui]r[un]q[ue] tanquam p[re]s fideles pli ipsi ad obseruantiam decalogi ex charitate dei et primi verbis et oib[us] invitauerunt. id de ipsis potest dici illud Hen. xxxv. Erant autem filii iacob duodecim. Per iacob q[ui] supplantator interpretat: ipse de oib[us] presidens et sub pedib[us] suis tenens intelligit: cuius filii p[ro] adopti onis gratiam fuerunt isti. xij. prophetarum: et sic p[ro]p[ter] primum. Circa secundum p[ro]siderandum q[ui] sicut vultus corporalis stat ad inspicie vultus corporis et ultra non p[ro]greditur: sic intellectus naturali cognitione stat ad illud q[ui] est sensibilis potest cognosci: nec ultra p[ro]p[ter] p[ro]mum p[ro]p[ter] p[ro]mum in correctio[n]e.

Prologus

Nico.de lyra

di. Sed intellectus prophetice lumine divino portatur: p[ro]greditur ultra. s. ad cognoscendum figura contingentia cordis occultare: s. milia. sicut plena fuit declaratum in principio libri psalmorum: et i[ps]o aperte antiquis appellabantur videtes: q[ui] videbatur illa q[ui] aliis erant occulta: f[ac]it q[ui] d[omi]n[u]s. Reg. ix. Qui enim prophetas de hodie vocabat olim videns. verum tamen quia hoc siebat virtute divina. id d[omi]n[u]s. Reg. i. Voluntate huana allata est alio p[ro]phetia: sed sp[iritu]lo inspirati locuti sunt sancti dei homines: et sic p[ro]p[ter] secundum. Circa tertium sciendum q[ui] accipie[re]do generaliter eccl[esi]am: una est veteris testamenti ac noui: f[ac]it q[ui] d[omi]n[u]s. Reg. Domini. vii. Quis patr[ic]ialis rectius sicut in domine tenet q[ui] conditor n[ost]ri: q[ui] eos q[ui] condidit sic possidet sicut dominus subditos in domo qui habet vineam universalis. s. eccl[esi]a que a primo abel iusto usque ad ultimum electu[m] q[ui] in fine mundi nascitur est. q[ui] secundus p[ro]p[ter] quasi tot palmitas multe. et sicut est vna eccl[esi]a: sic est vna eccl[esi]a corpus. Huius autem corporis robur p[ro]p[ter] vere te. p[ro]sternit in scriptis prophetis. p[ro]pter q[ui] merito dicuntur huius corporis ossa. et ideo in persona huius corporis dicitur mystice scriptis Job. x. Osiris: et nervis corporis. Quia corpus eccl[esi]e vere te. compactum fuit et fortificatum p[ro]p[ter] secundum prophetas. q[ui] p[ro]p[ter] veritatem fidei et morum statutum stetunt contra idolatras: et plures eorum p[ro]p[ter] martyrium transierunt: ut Amos i. Elias et plures alii: et ideo merito dicuntur ossa. p[ro]pter actu[m] fortitudines: et etiam nervi p[ro]pter coniunctionem charitatis: et sic p[ro]p[ter] tertium. Circa quartum considerandum. q[ui] r[es] p[ro]p[ter] prophetam non solu[m] in vita: verbis et exemplis fecerunt fructum optimum: sed etiam post mortem: et faciunt vultus ad finem mundi p[ro]p[ter] doctrinam eorum in libro permanent. p[ro]pter q[ui] merito dicuntur continuae.

Pullulare. p[ro]pter quod de quibus eorum potest dici illud eccl[esi]e. Quasi ossa pullulans: et quasi cypressus in altitudinem se extollens. Per pullulationem oline intelligi fructificatione p[ro]p[ter] datus genere in vita p[ro]p[ter] et p[ro]p[ter] altitudinem cypri pressi secundum beatitudinis in futuro. et virtus sequuntur fideles vita eorum imitando et doctrinam implendo: et sic p[ro]p[ter] quartum: et p[ro]p[ter] tota pars pars principalis. Circa secundum in quo nota libri vnitatis considerandum q[ui] est. xij. prophetae uno sp[iritu] fuerunt inspirati et ad unum sine similitudine ordinati et ad inuidicem charitatem vnitum: p[ro]pter q[ui] deinceps sunt in eodem libro collocati: q[ui] ad eorum doctrinam: q[ui] nota in unitate loci. cum dicitur: De loco suo. deo potest exponi quod dicitur Job. xviiij. Nemo locus est in quo constatur. In sacra scriptura p[ro]p[ter] aurum intelligitur sapientia diuina que fuit in istis prophetis. et sicut minera auri pluribus portionibus colliguntur: et in una fornace ad confundendum ponuntur: et sic in una massu rediguntur. sic sapientia diuina in istis pluribus prophetis resurgens in hoc libro colligitur ad instructionem fidelium ut in presenti cognoscant deum per fidem: et in futuro per apertam visionem: ad quam nos perducat qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat in secula seculorum. Amen.

In prologo. xij. prophetarum ubi dicitur: Sicut in libro psalmorum psalmi a diversis auctoribus compositi sunt.

Additio. Secundum sententiam beati Augustini omnium psalmorum in psalterio contentorum auctor fuit ipse dauid: licet quidam psalmi ab aliis intitulentur: ut Asaph et filii chore: et huiusmodi. que quidam sententia licet ei ab aliis contradictione: nihilominus probabilior videtur: et verior: prout sufficienter fuit declaratum in additio. sup psalmum primum.

Replica. In prefatione. xij. prophetarum postilla dicitur: Sicur psalmi a pluribus editi continentur in uno libro psalmorum: ita iste propheticus ponuntur in uno libro prophetarum. Contra quod Burgen dicit: omnia psalmorum dauid fuisse auctorem f[ac]it opinionem beati Angeli. Quid autem mihi videatur ad concordandum opiniones sanctorum doctorum Angeli. et Micro. vide supra circa p[ro]mum psalmum in correctio[n]e.

Incipit